

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120225582
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6120225582.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogradovej, v spore žalobcu: Wüstenrot poisťovňa, a. s., so sídlom Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 31 383 408, zast. Advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanému: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. nad X. XX, zast. JUDr. Michal Magdolen, advokát, Farská 50, Nitra, o zaplatenie sumy 3 943,57 eur s príslušenstvom, o odvolaniach oboch strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Nitra, č. k. 36C/27/2020-70 zo dňa 13. augusta 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) **p o t v r d z u j e** a v napadnutých výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (II.) a výroku o nároku na náhradu trov konania (III.) **m e n í t a k**, že žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi sumu 2.464,73 eura spolu s úrokom z omeškania 5% ročne z tejto sumy od 2.10.2018 do zaplatenia a žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa domáhal v rámci upomínacieho konania návrhom zo dňa 27.01.2020 zaplatenia sumy 3 943,57 eur s príslušenstvom s tým, že uviedol, že ako poisťovateľ uzavrel so žalovaným ako poistníkom poistnú zmluvu č. 610/400429-4 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „poistná zmluva“). Dňa 02.01.2018 došlo na diaľnici D1 smerom do Bratislavy, pri Senci, k stretu poisteného motorového vozidla Škoda Superb, EČV: X., VIN: P. XXTXAXXXXXXX s motorovým vozidlom poškodeného Mercedes - Benz Actros, EČV: D., VIN: F., s príviesom značky Lohr, EČV: R. V. tak, že žalovaný v dôsledku mikrospánku narazil do pred ním idúceho vozidla poškodeného. Vinníkom bol žalovaný. Žalobca na základe uzatvorenej poistnej zmluvy uhradil poškodenému škodu, ktorá v dôsledku toho vznikla, spolu vo výške 5 747,18 eur dňa 24.05.2018 a poškodenému oznámil výšku poistného plnenia listom zo dňa 24.05.2018. Keďže žalovaný neoznámil vznik poistnej udalosti v zákonom stanovenej lehote, tj. 15 dní od vzniku poistnej udalosti, žalobca si uplatnil v súlade s § 12 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení voči žalovanému nárok na náhradu poistného plnenia vo výške 3 943,57 eur, pretože porušil povinnosť, vyplývajúcu z § 10 ods. 1 zákona. Napriek tomu, že v zmysle citovaného ustanovenia má žalobca proti žalovanému právo na náhradu celého poistného plnenia vo výške 4 929,47 eur, žalobca si uplatnil svoj nárok v nižšej výške, t.j. evidentne v prospech žalovaného. Listom zo dňa 30.05.2018 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 3 943,57 eur a opätovne aj listom zo dňa 30.8.2018 a zo dňa 1.10.2018. Žalovaný si ale svoj peňažný záväzok voči žalobcovi nesplnil. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 10.02.2020, sp. zn. 30Up/178/2020 platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný odpor. Uviedol v ňom, že je založený na nesprávne zistených skutočnostiach a umelo predraženej škodovej udalosti. Podľa žalovaného chýbali znalecké posudky a presný popis ako vyznačená škoda vznikla. Vec

bola postúpená konajúcemu súdu ako súdu príslušnému na jej prejednanie, pretože žalobca navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa zákona o upomínacom konaní. Žalobca vo vyjadrení k odporu prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že skutočnosti, ktoré žalovaný uvádza v odpore, nespochybňujú opodstatnenosť a dôvodnosť samotnej povinnosti uloženej platobným rozkazom; v jeho podaní absentuje odôvodnenie vo veci samej. Žalovaný nesie zodpovednosť za riadne odôvodnenie odporu, čo je v súlade s princípom zodpovednosti strán za kvalitu a obsah prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany a s princípom efektívnosti súdneho konania. Tvrdenia žalovaného sú podľa žalobcu neopodstatnené a nemajú charakter účinného popretia skutkových tvrdení žalobcu, okrem toho žalovaný neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by mohli nárok žalobcu čo i len čiastočne spochybniť, jeho obrana spočíva iba v jeho subjektívnych názoroch. Žalovaný v rámci dupliky prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že na miesto dopravnej nehody boli privolané policajné zložky a on neobdržal žiadne doklady dokumentujúce dopravnú nehodu. Výšku spôsobenej škody žalobca vyčíslil na sumu 4 929,47 eur ako poistné plnenie, pričom nie je zrejmé, prečo si uplatňuje voči nemu plnenie vo výške 3 943,57 eur. Poukázal na § 12 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, s tým, že žalobca sa odvolal podľa neho na tvrdenie, že žalovaný si nesplnil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, preto je povinný nahradiť žalobcovi časť náhrady poistného plnenia, ktoré za neho vyplatil poškodenému. Podľa žalovaného žalobca uviedol ustanovenia zákona, ktoré odkazuje na osobitný právny predpis - zák. č. 315/1996 Z. z., ktorý bol inak zrušený a nahradený zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Upriamil pozornosť na § 64 ods. 1 a § 66 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z., preto ak by mal žalovaný ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi, musel by ju najskôr kvalifikovať ako dopravnú nehodu v zmysle zákona, pričom pri nej na niektorom zo zúčastnených vozidiel vznikne hmotná škoda prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona (3 990 eur). V danej situácii bolo obtiažne, obzvlášť pre laika, vyhodnotiť výšku hmotnej škody. Žalovaný dopravnú nehodu vyhodnotil iba ako škodovú udalosť, pri ktorej nie je potrebné ohlasovanie policajtovi. Ohlasovacia povinnosť ale bola splnená, pretože k dopravnej nehode sa dostavili príslušníci Policajného zboru. Podľa žalovaného žalobca nezdokladoval vznik škody, likvidáciu poistnej udalosti, absentuje spôsob ohodnotenia spôsobenej škody a ani to, či poškodenému bola preplatená faktúra na opravu poškodeného vozidla alebo či sa plnilo na základe rozpočtu. Žalobca požaduje od žalovaného zaplatať sumu 3 943,57 eur, čo nie je ani jedenaplnásobok väčšej škody, čo je inak suma 3 990 eur, ktorú určuje pri ohlasovacej povinnosti priamo zákon. Žalobca nemá podľa žalovaného nárok na náhradu celého poistného plnenia alebo jeho časti, pretože je zrejmé, že žalobca ako poisťovňa bola o dopravnej nehode informovaná, riešila ju a poškodenému preplatila aj poistné plnenie. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu uviedol, že zo strany žalovaného nebola nahlásená poistná udalosť žalobcovi, v dôsledku čoho došlo k porušeniu povinnosti podľa § 10 ods.1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, na základe čoho si žalobca uplatnil voči nemu nárok na náhradu časti poistného plnenia uhradeného poškodenému - § 12 ods.1 písm. g) zákona. Tvrdenia žalovaného o tom, či bola nahlásená dopravná nehoda ako aj skutočnosti ohľadne výšky poskytnutého poistného plnenia poškodenému sú pre tento spor irelevantné. Žalobca poškodenému uhradil sumu 5 747,18 eur, pričom poistné plnenie predstavovalo sumu 4 929,47 eur a zvyšná suma predstavovala náklady, ktoré vynaložil poškodený na prenájom iného vozidla. Zo strany žalobcu nakoniec došlo ešte k zníženiu uplatneného plnenia, a to na sumu 3 943,57 eur. Žalobca posudzuje v rámci svojej činnosti každý prípad osobitne, napr. 100 % poistného plnenia uplatňuje v prípade, ak vodič vedie vozidlo pod vplyvom návykovej látky. V tomto prípade uplatnil nárok z dôvodu, že žalovaný porušil povinnosť a nenahlásil poistnú udalosť v zákonom stanovenej lehote. Navrhol žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Právny zástupca žalovaného v rámci pojednávania uviedol, že z doposiaľ tvrdených skutočností nebola zrejmá špecifikácia nároku žalobcu. V žalobe žalobca uviedol len § 12 ods.1 zákona o povinnom zmluvnom poistení a až na pojednávaní špecifikoval, že si uplatňuje nárok na náhradu podľa § 12 ods.1 písm. g) tohto zákona. S poukazom na to je zrejmé, že treba skúmať dôvody resp. prekážky, prečo k takémuto porušeniu došlo a či vlastne k nemu došlo. Navrhol výsluch žalovaného, nakoľko on bol pri dopravnej nehode podľa jemu známych informácií zadržaný a umiestnený do cely predbežného zaistenia. Nemal k dispozícii žiadne doklady ani správy o dopravnej nehode. Poukázal na to, že žalobca sa o dopravnej nehode dozvedel priamo z relácie dopravnej polície, ktorá mu bola doručená. Pokiaľ ide o samotnú výšku poistného plnenia uhradenú poškodenému, žalovaný má pochybnosť o tom, či je reálna a či vznikla v súvislosti s touto dopravnou nehodou. Navrhol, aby žalobca súdu predložil kompletný rozpočet ohľadne jednotlivých dielov, ktoré boli na motorovom vozidle poškodené, a to aj vrátenie fotodokumentácie. Myslel si, že v takej výške škoda vzniknúť nemohla. Takisto považoval za neprimeranú výšku refundácie, pretože žalobca o dopravnej nehode bol informovaný, riešil ju a poškodenému preplatil poistné plnenie. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Nevedel uviesť, či žalovaný niekedy nahlásil poistnú udalosť a ani či sa zaujímal o túto

vec. Po dopravnej nehode bol zadržaný policajtní, pretože sa mal dopustiť trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Právny zástupca žalobcu s tvrdeniami žalovaného nesúhlasil, keďže v žalobe zreteľne a jasne citoval porušení § 10 ods.1 zákona o povinnom zmluvnom poistení a potom neskôr v žalobe definoval, na základe čoho si uplatnil svoj nárok. Teda je zrejmé, že neoznámil vznik poistnej udalosti do 15 dní od jej vzniku a táto nedôslednosť žalovaného nemôže byť na ťarchu tohto konania a na jeho hospodárnosť. Podotkol, že v § 12 zákona o povinnom zmluvnom poistení je jasne uvedené, že poisťovateľ má proti poisťníkovi, teda žalovanému, nárok na náhradu poistného plnenia, ktoré za neho vyplatil. Poistné plnenie vyplatené poškodenému je výsledkom likvidačného šetrenia a odborného skúmania pracovníkov žalobcu. Preto považoval za absolútne nedôvodné prenášanie dôkazného bremena na žalobcu v tom smere, aby predkladal dokumentáciu a všetky dokumenty, ktoré preukazujú vyplatenie poistného plnenia v takej výške. Podotkol, že žalovaný neuviedol, aká výška je správna, iba paušálne tvrdí, že si myslí, že uvedená výška nie je preukázaná. Výsluch žalovaného bol podľa neho nedôvodný a na žalovaného sa nevzťahujú ani ustanovenia o ochrane spotrebiteľa v rámci Civilného sporového poriadku, keďže ide o zákonný nárok, a nie spotrebiteľský. Pre prípad, ak by súd považoval vzťah za spotrebiteľský, žalovaný bol zastúpený advokátom, preto sa na neho § 296 Civilného sporového poriadku nevzťahuje. Právny zástupca žalobcu navrhol žalobe vyhovieť v celom rozsahu, mal za to, že uplatnený nárok nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože v konaní bolo preukázané, že zo strany žalovaného nebola splnená zákonom stanovená povinnosť a žalobca v tomto prípade postupoval tiež výlučne podľa zákona a uplatnil si voči nemu refundáciu poistného plnenia. Právny zástupca žalovaného považoval žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú. Mal za to, že v tomto prípade treba skúmať objektívnu prekážku, ktorá bránila žalovanému splniť zákonom určenú povinnosť. V skutočnosti tu existovala objektívna prekážka, a to obmedzenie žalovaného na osobnej slobode. Takisto trval na tom, že nebola preukázaná zo strany žalobcu dostatočným spôsobom výška škody predstavujúca poistné plnenie vyplatené poškodenému. Uplatnená refundácia bola podľa neho taktiež neprimeraná.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 478,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 478,84 eur od 02.10.2018 do zaplataenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- III. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 25 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

3. Skutkový stav veci súd prvej inštancie zistil nasledovne:

Medzi stranami sporu bola uzatvorená dňa 23.11.2017 zmluva o povinnom zmluvnom poistení so začiatkom poistenia dňa 23.11.2017 o 11:30 hod., pričom predmetom zmluvy bolo motorové vozidlo zn. ŠKODA SUPERB, EČV: X., rok výroby 2009. Z relácie dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody č. 286811 vyplýva, že dňa 02.01.2018 o 21:40 hod., vodič MV zn. ŠKODA SUPERB, EČV: X., menom C. B., viedol motorové vozidlo na diaľnici D1 smerom do Bratislavy v strednom jazdnom priebežnom pruhu, pričom na km 15,391 v dôsledku mikrosprávku narazil do pred ním idúceho vozidla - ťahača zn. Mercedes Benz Actros, EČV: D. XXXX s prívěsom zn. Lohr EČV: R. V.. Dopravná nehoda bola evidovaná ako objasnená, pričom žalovaný ako vodič porušil povinnosti vodiča, a to viedol vozidlo, ak jeho schopnosť vodiča viesť vozidlo bola znížená únavou (mikrosprávok). To bola rozhodná príčina dopravnej nehody. Okrem toho bolo v správe uvedené, že u žalovaného došlo k mareniu výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona (vedenie vozidla, ak sa naňho vzťahuje rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu o zákaze činnosti). Podľa výpisu z knihy dopravných nehôd zo dňa 24.01.2018 dopravnú nehodu zavinil vodič C. B., tj. žalovaný, ktorému vznikla na vozidle škoda 5 000 eur a jej účastníkom bol aj vodič K. R., ktorému vznikla na vozidle škoda 5 000 eur (orientačný odhad). Žalobca v dôsledku dopravnej nehody, zavinenej žalovaným, vyplatil poškodenému poistné plnenie vo výške 5 747,18 eur dňa 24.05.2018, a to na základe likvidačnej správy k poistnej udalosti z PZP žalovaného. Predmetná suma pozostávala zo sumy 4 929,47 eur ako škody na motorovom vozidle, určenej rozpočtom, ekologickej škody v sume 78,29 eur a ušlého zisku za náhradné motorové vozidlo v sume 739,42 eur. Žalobca si v likvidačnej správe uplatnil voči žalovanému postih 80% za nenahlásenie poistnej udalosti. Žalobca zaslal na vedomie žalovanému oznámenie o poistnom plnení zo dňa 24.05.2018, v ktorom uviedol, že poistnú udalosť vybavil a výšku skutočnej škody v sume 5 747,18 eur (4 929,47 eur ako náklady na opravu vozidla + 817,71 eur ako iné položky) stanovil na

základe nahlásených údajov o priebehu a rozsahu poistnej udalosti, obhliadky veci, správy vyšetrovacích orgánov, predložených dokladov o výške spôsobenej škody.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na vyjadrenia strán sporu, zhora uvedené zistené skutkové okolnosti, citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. - § 788 ods. 1, § 563, § 517 ods. 1 a 2), citované ustanovenia zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ZoPZP - zákon č. 381/2001 Z. z. - § 2 písm. d/, e/. g/. § 10 ods. 1 a § 12 ods. 1 písm. g/), citované ustanovenie § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ a citované ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP - zákon č. 160/2015 Z. z. - § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2), odôvodnil nasledovne:

Súd mal preukázané, že žalovaný dňa 02.01.2018 motorovým vozidlom Škoda SUPERB EČV: X. zavinil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k poškodeniu vozidla s EČV: R., poškodený K. R. G., G.. Táto skutočnosť medzi stranami sporu nebola sporná, takisto nebolo sporné, že žalovaný v lehote 15 dní nenahlásil poistnú udalosť žalobcovi. Sporným zostalo posúdenie, či na strane žalovaného existovali dôvody hodné osobitného zreteľa pre porušenie povinnosti podľa § 10 ods. 1 ZoPZP ako aj výška uplatneného nároku. Súd poukazuje na to, že žalobca už v samotnej žalobe špecifikoval, akú povinnosť žalovaný porušil, keď uviedol, že neoznámil vznik poistnej udalosti v zákonom stanovenej lehote, tj. 15 dní od vzniku poistnej udalosti. Z tohto je zrejmé, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu poistného plnenia, resp. jeho časti podľa § 12 ods. 1 písm. g) ZoPZP. Na základe toho sa súd nemohol stotožniť s tvrdením právneho zástupcu žalovaného, ktorý uviedol na pojednávaní, že z doposiaľ tvrdených skutočností žalobcu nebola zrejماً špecifikácia nároku žalobcu. Žalovaný je v konaní zastúpený advokátom a uznesením súdu zo dňa 21.05.2020, č. k. 36C/27/2020-49, bol oboznámený s tým, že je povinný uplatniť prostriedky procesného útoku a obrany včas. Bol súdom poučený o následkoch sudcovskej koncentrácie, tj. prostriedky procesného útoku a procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Ak teda právny zástupca žalovaného navrhol až na pojednávaní výsluch žalovaného, súd naň neprihliadol. Súd mal za to, že žalovaný mal dostatok priestoru od 18.06.2020 na to, aby uplatnil prípadné návrhy na vykonanie dôkazov. Práve dňa 18.06.2020 bolo žalovanému doručené predmetné uznesenie. Okrem toho súd uvádza, že žalovaný ani v odpore proti platobnému rozkazu a ani v rámci dupliky neuvádzal žiadne dôvody, ktoré mu prípadne bránili v oznámení poistnej udalosti ako takej. Namietal len výšku škody, jej presný popis a riešil ohlasovaciu povinnosť dopravnej nehody. Žalovaný sa o termíne pojednávania mal možnosť dozvedieť od svojho advokáta, ktorému bolo doručené predvolanie na pojednávanie dňa 08.07.2020; preto si mal svoje pracovné záležitosti, ak chcel byť osobne prítomný na pojednávaní, zariadiť tak, aby sa ho aj zúčastnil. V tomto prípade súd neprihliadol na návrh právneho zástupcu žalovaného (výsluch žalovaného), pretože by si to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania. Predsa, ak aj bol priamo žalovaný po dopravnej nehode zadržaný (z dôvodu, že došlo u neho k mareniu výkonu úradného rozhodnutia), mal možnosť v rámci lehoty 15 dní riešiť predmetnú vec, resp. niekoho poveriť jej riešením. Z vykonaného dokazovania nebolo zo strany žalovaného ani preukázané, že by si túto povinnosť splnil prípadne neskôr, tj. po uplynutí 15 dní. Súd má za to, že týmto postupom nedošlo ani k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, pretože z jeho strany mali byť uvedené všetky skutkové tvrdenia, resp. popreté tvrdenia žalobcu včas, t.j. po tom, čo sa dozvedel o tomto konaní doručením platobného rozkazu z upomínacieho súdu. Pokiaľ ide o ďalšie dôkazy žalovaného, a to znalecké dokazovanie, spôsob výpočtu a rozsahu škody, zdokladovanie priebehu likvidácie poistnej udalosti, súd im nevyhovel. Dôvodom bola skutočnosť, že tieto nesúvisia s predmetom tohto konania. Žalobca dostatočným spôsobom preukázal likvidačnou správou k poistnej udalosti z PZP zo dňa 22.05.2018 výšku poistného plnenia v sume 5 747,18 eur ako aj jej uhradenie poškodenému bankovým prevodom na účet poškodeného. Žalovaný zodpovedá za regresnú škodu, ktorú zavinil a žalovaným nebolo preukázané, že by to tak nebolo. Žalovaný ako osoba zodpovedná za vzniknutú škodu bol poisteným na základe uzatvorenej poistnej zmluvy a zároveň bol aj poistníkom. Pokiaľ ide o škodu, tak táto preukázateľne vznikla na poškodenom motorom vozidle, čo vyplýva z predložených dôkazov, konkrétne z relácie dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody ako aj z výpisu z knihy dopravných nehôd zo dňa 24.01.2018. Z vykonaného dokazovania bolo ďalej preukázané, že žalobca poskytol poškodenému poistné plnenie z titulu povinného zmluvného poistenia vozidla, v príčinnej súvislosti s prevádzkou ktorého škoda vznikla. Ako už bolo uvedené, súd za dôvod hodný osobitného zreteľa v prospech žalovaného nepovažoval súd ani tú skutočnosť, že žalovaný bol po dopravnej nehody zadržaný políciou, a to z dôvodu, že žalovaný ako vlastník a poistník motorového vozidla bol vinníkom dopravnej nehody, teda vedel o tom, že tak na vozidle poškodeného ako aj na jeho vozidle vznikla škoda.

Súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Napriek tomu samotný žalovaný nepreukázal a ani jeho zástupca nevedel uviesť, či si splnil povinnosť oznámenia poistnej udalosti prípadne po uplynutí 15 dňovej lehoty. Súd má za to, že túto povinnosť si s najväčšou pravdepodobnosťou nesplnil, pretože na pojednávaní právny zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný sa dozvedel o dopravnej nehode priamo z relácie dopravnej polície, ktorá mu bola doručená. To znamená, že mal k dispozícii doklad o tom, že nastala poistná udalosť a aj tak, poistnú udalosť, žalobcovi nenahlásil. Keďže žalovaný pri realizácii svojich práv a povinností z povinného zmluvného poistenia nekonal s náležitou obozretnosťou, dobrovoľne sa vystavil riziku, ktoré tak musí znášať. V zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 písm. g) ZoPZP žalobca mal nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti voči žalovanému a bolo iba na žalobcovi, v akej výške si to uplatní. Žalobca si uplatnil voči žalovanému iba časť poistného plnenia, a to vo výške 3 943,57 eur, predstavujúcu 80% z poistného plnenia (zo sumy 4 929,47 eur). Žalobca mal právo uplatňovať regresný nárok, ale jeho vyčíslenie podľa záveru súdu nezodpovedalo vzniknutej situácii. Určenie rozsahu daného plnenia by malo vyjadriť charakter porušenia povinnosti. Za situácie, keď prevádzkovateľ motorového vozidla si riadne plnil svoju povinnosť platiť poistné a žalobca na základe tohto pristúpil aj k plneniu a likvidácii škodovej udalosti, potom rozsah postihu vo výške 80% z poistného plnenia pri oneskorenom resp. neexistujúcom oznámení o poistnej udalosti zo strany žalovaného tak, ako to vysvetľuje žalobca, neobstojí. Žalobca ako poisťovateľ získal postačujúce údaje potrebné pre poskytnutie poistného plnenia zo záznamu o vyšetrení dopravnej nehody, teda aj nesplnenie oznamovacej povinnosti poisteným nevedlo k podstatnejšiemu sťaženiu činnosti poisťovateľa pri poskytovaní poistného plnenia poškodenému. Je pravdou, že oznamovacia povinnosť poisteného má pre činnosť poisťovne rozsiahly význam; náhradu škody poškodenému môže poisťovňa priznať iba na základe dôvodného návrhu, pričom iba včasné oznámenie a šetrenie poistnej udalosti môže byť relevantným základom pre posúdenie povinnosti poskytnúť poistné plnenie. Preto je nútená vykonať z dôvodu zanedbania povinnosti žalovaného úkony na preukázanie právneho základu zodpovednosti. V tomto prípade ale žalobca zlikvidoval poistnú udalosť, vypracoval správu dňa 22.05.2018 a bezprostredne na to poškodenému poukázal dňa 24.05.2018 poistné plnenie a oboznámil o tom aj priamo žalovanému. Náhrada, na ktorú má poisťovateľ právo, má vyjadrovať určitý majetkový postih poisteného za to, že nesplnil svoju povinnosť uloženú v § 10 ods. 1 ZoPZP. Pretože žalovaný nesplnil svoj zákonný záväzok, súd považoval za opodstatnený a nepriečiaci sa dobrým mravom nárok na náhradu poistného plnenia žalobcu vo výške 30% z poistného plnenia, vyplateného žalobcom poškodenému. Žalobca ako poisťovateľ získal postačujúce údaje potrebné pre poskytnutie poistného plnenia zo záznamu o vyšetrení dopravnej nehody, teda nesplnenie oznamovacej povinnosti poisteným nevedlo k podstatnejšiemu sťaženiu činnosti poisťovateľa pri poskytovaní poistného plnenia poškodenému (rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/257/2009). V prepočte ide o sumu 1 478,84 eur (30% zo sumy 4 929,47 eur), pričom za základ výpočtu vzal súd práve sumu 4 929,47 eur, predstavujúcu aj podľa vyjadrenia žalobcu reálne poistné plnenie, pretože zvyšná suma predstavovala iné náklady, preplatené poškodenému. V tomto smere súd poukazuje aj napr. na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2Cob/146/2018, kde si práve žalobca uplatnil náhradu poistného plnenia tiež v rozsahu 30%. Súd pri určení výšky zohľadnil skutočnosť, že si poisťovne v obdobných prípadoch uplatňujú nárok v rozsahu od 5 do 30% zo sumy poistného plnenia, vyplateného poškodenému (napr. Okresný súd Dunajská Streda, sp. zn. 14C/37/2019 (5%), Okresný súd Trenčín, sp. zn. 24Csp/57/2017 (20%). Žalobca si uplatnil voči žalovanému aj úroky z omeškania, súd jeho návrhu vyhovel a priznal mu ich odo dňa 02.10.2018, tj. odo dňa nasledujúceho po realizácii urgencie žalobcu žalovanému na zaplatenie náhrady poistného plnenia vo výške 3 943,57 eur. Na základe uvedeného a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že žaloba je len v časti o zaplatenie 1 478,84 eur spolu s úrokom z omeškania, skutkovo a právne dôvodná, preto jej v tejto časti vyhovel. Vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25 %. Keďže súd žalobe žalobcu vyhovel v sume 1 478,84 eur, žalobca bol úspešný v rozsahu 37,50 % a žalovaný v rozsahu 62,50 %. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia istiny vo výške 3 943,57 eur, t.j. úspech nemal v sume 2 464,73 eur. Úspešnejší bol tak žalovaný a vznikol mu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 25 % (62,50% - 37,50%). Strany sporu v priebehu konania nenavrhlí a ani súd nezistil existenciu dôvodov

hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal prípadne postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

5. Uvedený rozsudok včas podanými odvolaniami napadli obe strany sporu.

6. Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku v celom (?) jeho rozsahu domáhajúc sa jeho zmeny a plného zamietnutia žaloby, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, teda podľa obsahu odvolania v skutočnosti zamietajúci výrok (II.) odvolaním nenamietal. Právne poukázal na dôvody odvolania v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/ a h/ CSP, keď poukázal na to, že súd prvej inštancie (prvoinštančný súd) nevenoval dostatočnú pozornosť všetkým jeho námietkam. Že jeho námietky žalovaného nie sú účinnou obranou je nesprávny názor, nakoľko sa prvoinštančný súd riadne nevenoval existencii objektívnej prekážky na jeho strane ani verifikáciou samotného poistného plnenia, teda nesprávne zamietol navrhol návrh na jeho vypočutie. Žalobca ako poisťovateľ získal postačujúce údaje potrebné pre poskytnutie poistného plnenia od polície, takto prišlo k splneniu ohlasovacej povinnosti, keď sám súd konštatuje, že neoznámenie poistnej udalosti priamo ním nevedlo k podstatnému sťažaniu činnosti žalobcu. Pre zadržanie políciou po dopravnej nehode a zároveň preto, že nemal všetky potrebné doklady ohľadom škodovej udalosti, nemal možnosť žalobcovi osobne nahlásiť poistnú udalosť v zákonom stanovenej lehote, keď taktiež mal za to, že toto ďalšie oznámenie z jeho strany už nie je ani potrebné, nakoľko účel, ktorý je chránený ustanoveniami § 10 ods. 1 a § 12 ods. 1 písm. g/ ZoPZP bol splnený. Prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil argument jeho právneho zástupcu na pojednávaní a tento nesprávne interpretoval, keď potreba odročenia pojednávania z dôvodu jeho výsluchu k existencii prekážky pre ohlásenie je v podstate len formálnou výhovorkou súdu, keď sa jedná o podstatný dôkaz okolností, ktorá je rozhodujúca pre rozhodnutie veci. Naďalej trvá na tom, že výška škody predstavujúca poistné plnenie vyplatené poškodenému nebola zo strany žalobcu dostatočným spôsobom preukázaná, pričom súd ho tak vystavil situácii, keď má refundovať náhradu poistného plnenia bez možnosti akejkoľvek kontroly v tom smere, či skutočne poistné plnenie pokrývalo škodu, ktorú mal spôsobiť; v tomto smere označil návrhy na dokazovanie fotodokumentáciou a kompletným rozpočtom opravy. Postup súdu spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu v jeho neprospech, keď on má za to, že nárok na refundáciu nevznikol a tento je aj po znížení neprimeraný, keď prvoinštančný súd nijako neodôvodnil, prečo jemu uložil povinnosť zaplatiť náhradu na hornej hranici súdnou praxou ustáleného rozsahu povinností od 5 do 30%, navyše ak sám konštatoval minimálny či dokonca žiadny vplyv porušenia jeho povinností na činnosť žalobcu, čo robí rozhodnutie súdu nepreskúmateľným a arbitrárnym. Prvoinštančný súd si bol vedomý argumentu o existencii objektívnej skutočnosti a teda dôvodu hodného osobitného zreteľa na jeho strane, pričom toto vyhodnotil nesprávne a predčasne, s poukazom na čo jeho právne posúdenie veci neobstojí a je dôvodom na zrušenie rozhodnutia odvolacím súdom.

7. Žalobca v podanom odvolaní proti zamietnutiu žaloby vo zvyšku a výroku o náhrade trov konania sa domáhal zmeny rozsudku v týchto častiach tak, aby bolo jeho žalobe v plnom rozsahu vyhovené a aby mu bola priznaná náhrada trov celého konania v plnom rozsahu, keď súdu prvej inštancie vytýkal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/. V dôvodoch poukázal na to, že súd v rozhodnutí spochybnil ním legitímne uplatnené právo, pričom sa mylne domnieval, že je oprávnený moderovať výšku ním uplatneného nároku na náhradu poistného plnenia. Žalovaný mal zákonnú povinnosť písomne mu oznámiť vznik poistnej udalosti, keď túto jeho povinnosť (v lehote 15 dní) nemožno účinne nahradiť inak (oznámením poškodeného alebo reláciou dopravnej nehody zo strany polície), z ktorého dôvodu má zákonný nárok na náhradu poistného plnenia v súlade s § 12 ods. 1 písm. g/ ZoPZP, keď súd nie je oprávnený znížiť výšku požadovanej náhrady aplikujúc zásadu primeranosti alebo iné kritériá, nakoľko zo žiadneho právneho predpisu takéto sudcovské právo nevyplýva a je výlučne jeho vecou, či sa rozhodne uplatniť si náhradu všetkých vyplatených súm (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 3/2004 zo dňa 23.11.2004), keď, na rozdiel od inštitútu náhrady škody (§ 450 OZ), regresu v poistení majetku (§ 813 OZ) alebo zmluvnej pokuty (§ 544 a nasl. OZ), nejde o nárok na náhradu škody, ale o originálny druh právneho nároku, ktorý vzniká ex lege ak nastane niektorá zo skutočností podľa § 12 ods. 1 ZoPZP (rozsudky Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/114/2012 a 4Co/110/2011). Nárok podľa tohto ustanovenia teda nie je nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodenému (nie je odvodeným nárokom od práva poškodeného) proti tomu, kto škodu spôsobil ale ide o osobitný (originálny) nárok poisťovateľa vyplývajúci z poistného vzťahu založeného poistnou zmluvou (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 326/2009 zo dňa 22.9.2010), keď ustanovenie § 12 ods. 1 písm. g/ ZoPZP stanovuje jej právo (poisťovne) aj na náhradu celého plnenia

(rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/104/2018). Primerané zníženie uplatneného nároku súdom prichádza do úvahy iba vtedy, ak ho zákon výslovne pripúšťa a zároveň formuluje jednoznačné kritéria a limity pre takýto postup, čo je inter alia nevyhnutné aj z hľadiska preskúmateľnosti úvah vedúcich súd k zníženiu takejto náhrady tak, aby nedochádzalo k svojvoľnému rozhodovaniu. Slovné spojenie zákonodarca, že „má nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti“ nevytvára priestor pre eventuálne zníženie jeho legitímneho nároku súdom, keď výška požadovanej náhrady poistného plnenia, na ktorú mu vznikne ako poisťovateľovi nárok, je limitovaná výlučne požiadavkou vyplývajúcou z ustanovenia § 12 ods. 3 ZoPZP. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.3.2011 sp. zn. 3Cdo/257/2009 „uplatnenie (jeho) práva poisťovateľa podľa označeného § 12 ods. 2 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z. je opodstatnené a nepriečiace sa dobrým mravom aj v prípade, že získal postačujúce údaje potrebné pre poskytnutie poistného plnenia (už) z oznámenia poškodeného alebo zo záznamu o vyšetrení dopravnej nehody, teda aj v prípade, že nesplnenie oznamovacej povinnosti poisteným nevedlo k podstatnému sťaženiu činnosti poisťovateľa pri poskytovaní poistného plnenia poškodenému.“ Najvyšší súd akcentoval sankčnú funkciu takéhoto postihu, bez ohľadu na subjektívne presvedčenie o menej závažnom porušení zákonných povinností zo strany poisteného, keď tento inštitút má ho viesť k riadnemu plneniu povinností (vrátane oznamovacej) vyplývajúcich z poistného vzťahu. Osobitne zdôrazňuje, že v tejto veci on už prihliadol na všetky skutkové okolnosti a preto požaduje iba 80% (poškodenému) poskytnutého poisteného plnenia, hoci by mohol požadovať sumu celú. Prvoinštančný súd tak mu nemohol ním požadované nepriznať inak ako v plnom rozsahu, keď jediným „delikventom“ v danej veci je žalovaný.

8. Strany sporu sa následne vyjadrovali (navzájom) k odvolaniam protistrany, keď sa následne vyjadrovali aj k týmto vyjadreniam, pričom zotrvali na svojej právnej argumentácii zo svojich odvolaní, popierajúc argumentáciu protistrany.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejne vyhláseným rozsudkom viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní oboch strán sporu a dospel (prihliadajúc i k ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít - k princípu právnej istoty) k záveru, že vo veci je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1, § 388, § 396 ods. 3 a § 255 ods. 1 CSP rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

10. V danej veci žalobca v žalobe ním v spore uplatňovaný nárok skutkovo vymedzil tým, že žalovaný mu neoznámil vznik poistnej udalosti v zákonom stanovenej lehote (do 15-tich dní od vzniku poistnej udalosti - dopravnej nehody dňa 2.1.2018 zavinenej žalovaným), keď s poukazom na citované ustanovenia ZoPZP (§ 2 písm. d), e), § 4 ods. 1, § 10 ods. 1 a § 12 ods. 1 a 2) uviedol, že si uplatňuje (rovnako ako listom zo dňa 30.5.2018) v súlade s § 12 ods. 1 ZoPZP voči žalovanému nárok na náhradu poistného plnenia vo výške 3943,57 eura, spolu s požadovaným úrokom z omeškania a s náhradou trov konania. Vo veci bol v rámci upomínacieho konania vydaný dňa 10.2.2020 platobný rozkaz, voči ktorému žalovaný podal (nachádzajúci sa v ÚVTOS) odpor, v ktorom uviedol námietky na nesprávne zistenie skutočností, námietky k umelému predraženiu škodovej udalosti ako aj k popisu, ako vyznačená škoda vznikla. Dňa 11.6.2020 žalovaný udelil plnomocenstvo advokátovi, ktorý súdu zaslal svoje vyjadrenie zo dňa 26.6.2020, v ktorom poukázal na to, že žalovaný neobdržal žiadne doklady dokumentujúce dopravnú nehodu (od privolanej polície), že nie je zrejmé, na základe čoho si žalobca voči žalovanému uplatňuje plnenie vo výške 3 943,57 eura (časť z vyčíslenej škody 4 929,47 eura ako poistného plnenia), že zákon č. 315/1996 Z. z., na ktorý odkazuje ZoPZP, bol zrušený a nahradený zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, že ak mal žalovaný ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi, bolo by to v danej situácii pre neho ako laika (pre vyhodnotenie výšky hmotnej škody) obtiažne, teda žalovaný túto dopravnú nehodu vyhodnotil iba ako škodovú udalosť, pri ktorej nie je potrebné ohlásenie policajtovi, že ohlasovacia povinnosť dopravnej nehody podľa aktuálneho osobitného zákona bola splnená, nakoľko k nehode sa dostavili príslušníci policajného zboru, že žalobca ani nijako nezdokladoval vznik škody, keď absentuje spôsob ohodnotenia spôsobenej škody vo výške uvádzanej žalobcom (a ani to, či bola vyhodnotená znaleckým posudkom alebo bola poškodenému preplácaná faktúra alebo sa plnilo na základe rozpočtu), teda, že pre nepreskúmateľnosť nároku žiada od žalobcu poskytnutie všetkých dokumentov k priebehu likvidácie poistnej udalosti, keď žalobcom požadovaná suma nepredstavuje ani len jeden a pol násobok väčšej škody podľa Trestného zákona, ktorú pri ohlasovacej povinnosti určuje zákon a že (vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, keď je navyše zrejmé, že i poisťovňa bola o dopravnej nehode informovaná), žalobca nemá nárok na náhradu celého poistného plnenia alebo jeho časti. Na jedinom pojednávaní dňa 13.8.2020, na ktorom bol vydaný i napadnutý rozsudok

žalovaný prítomný nebol (od 1.12.2018 do 28.7.2021 je vo výkone trestu), pričom jeho právny zástupca poukazoval na to, že treba skúmať dôvody resp. prekážky prečo k porušeniu povinnosti žalovaným došlo a či vlastne k nemu došlo, preto navrhuje jeho výsluch, nakoľko bol pri dopravnej nehode podľa jeho informácií zadržaný a umiestnený do CPZ (cely predbežného zaistenia) a nemal k dispozícii žiadne doklady o dopravnej nehode, o ktorej sa žalobca dozvedel priamo z relácie dopravnej polície jemu doručenej, keď pokiaľ ide o samotnú výšku poistného plnenia, má žalovaný pochybnosť o tom, či je reálna a súvisiaca s dopravnou nehodou, teda navrhuje - požaduje aby žalobca predložil kompletný rozpočet vrátane dokumentácie, nakoľko si myslí, že v takej výške škoda vzniknúť nemohla, tiež považuje za neprimeranú výšku refundácie a žiada preto žalobu v plnom rozsahu zamietnuť. Na otázku súdu uviedol, že nevie či žalovaný niekedy poistnú udalosť nahlásil (a ani či sa zaujímal o túto vec) a po vykonaní dokazovania listinami nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

12. Zo zhora uvedeného - z procesnej obrany žalovaného vyplýva, že žalovaný nepopieral v spore zavinenie dopravnej nehody porušením jeho povinností vodiča, že v spore ani len netvrdil to, že by žalobcovi ako poisťovateľovi písomne oznámil vznik škodovej udalosti, ktorá nie je totožná s dopravnou nehodou v zmysle osobitných predpisov, že žalovaný rovnako až do termínu pojednávania a nejednoznačného vyjadrenia jeho právneho zástupcu na pojednávaní netvrdil, že by mu v splnení si oznamovacej povinnosti niečo objektívne bránilo, teda, že na jeho strane existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré svoju povinnosť žalobcovi oznámiť vznik škodovej udalosti porušil. Žalovaný síce výšku škody a žalobcom uplatňovaného nároku z nej pri dopravnej nehode v odpore a následnom vyjadrení prostredníctvom právneho zástupcu riešil a namietal, avšak na pojednávaní jeho právny zástupca po vykonaní dokazovania listinami v spise už návrhy na doplnenie dokazovania nemal, keď tiež z obsahu spisu ani nevyplýva, že by žalovaný (po obdržaní uplatnenia postihu zo strany žalobcu) pred podaním žaloby (vo vzťahu k žalobcovi) rozporoval výšku škody a jej príčinnú súvislosť s predmetnou dopravnou nehodou. Žalovaný a jeho zástupca v písomnom vyjadrení pred termínom pojednávania nežiadal vykonať dokazovanie svojim výsluchom na pojednávaní, keď na pojednávaní jeho právny zástupca po dokazovaní a pred rozhodnutím vo veci už žiadne návrhy na dokazovanie nemal. Vychádzajúc z uvedeného, prejednávacej zásady a neunesenia dôkazného bremena (zodpovednosti) k procesnej obrane (predovšetkým k existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa a k neexistencii škody v označenej výške) mal preto odvolací súd za to, že výška poistného plnenia žalobcu poškodenému a jeho príčinná súvislosť s dopravnou nehodou bola v spore preukázaná, rovnako nesporné bola preukázaná zodpovednosť žalovaného ako vodiča za vznik dopravnej nehody a škody, od ktorej sa odvodzuje žalobcom uplatňovaný nárok a že v konaní nebol včas a riadne tvrdený a preukázaný dôvod hodný osobitného zreteľa pre nesplnenie si ohlasovacej povinnosti žalovaného, teda, že skutkový a právny základ nároku žalobcu preukázaný bol.

13. Čo sa týka rozsahu nároku žalobcu na náhradu poistného plnenia - jeho časti podľa § 12 ods. 1 písm. g) ZoPZP spochybňovanom oboma stranami sporu vo vzťahu k jedho posúdeniu v napadnutom rozsudku, i keď z rozdielnych dôvodov, mal odvolací súd za to, že prvoinštančný súd vec sčasti nesprávne právne posúdil zamietnutím žaloby žalobcu vo zvyšku, t.j. nepriznaním mu uplatňovaného nároku v plnom rozsahu. Dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedené v bodoch 28. až 31., ktoré sa následne premietli aj do nesprávnosti odôvodnenia a vôbec rozhodnutia o trovách konania v bode 35., považoval odvolací súd jednak za sčasti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov odôvodnenia ale hlavne a predovšetkým za vecne nesprávne, keď súd prvej inštancie ním citované zákonné ustanovenia použité na právne posúdenie ním zisteného skutkového stavu nesprávne aplikoval a teda vyvodil nesprávne právne závery. Súd prvej inštancie síce správne uviedol, že žalovaný pri realizácii svojich povinností v zmysle ZoPZP nekonal s náležitou obozretnosťou a že bolo iba na žalobcovi, v akej výške si regresný nárok voči žalovanému uplatní (pričom tento si uplatnil v rozsahu 80% z poistného plnenia - sumy reálne vyplatenej poškodenému, keď zvyšná suma predstavovala jeho iné náklady), avšak následne žalobcom uplatnený rozsah postihu vo výške 80% spochybnil a uplatnený nárok mu krátil na 30% so záverom, že žalobca ako poisťovateľ údaje potrebné pre poskytnutie poistného plnenia získal inak - zo záznamu o vyšetrení dopravnej nehody a teda nesplnenie si oznamovacej povinnosti žalovaným nevedlo k podstatnejšiemu sťaženiu jeho činnosti, že vzhľadom k tomuto len nárok žalobcu v rozsahu 30% sa neprieči dobrým mravom (poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/257/2009) a že pri určení výšky zohľadnil skutočnosť, že v obdobných prípadoch si poisťovne uplatňujú nárok v rozsahu od 5% do 30% zo sumy poškodenému vyplateného poistného plnenia (poukázal na dve označené rozhodnutia Okresných súdov Dunajská Streda a Trenčín), s ohľadom na čo vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Odvolací súd pri posúdení rozsahu

nároku žalobcu dospel k nedôvodnosti odvolacej argumentácie žalovaného, keď sa naopak stotožnil s právnou argumentáciou žalobcu v ním podanom odvolaní. Zákon, v zmysle ktorého si žalobca svoj nárok uplatňuje, nepozná účinné nahradenie povinnosti poisníka vo vzťahu k poisťovni inak, ako písomným oznámením poisníka, keď ustanovenie § 12 ods. 1 a 2 ZoPZP neumožňuje súdu znížiť výšku požadovanej náhrady, aplikujúc zásadu primeranosti alebo iné kritériá, keď súd môže len pri zistení dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré žalovaný si ohlasovaciu povinnosť voči poisťovateľovi nesplnil, žalobcom uplatnený nárok nepriznať pre nenaplnenie jednej z dvoch skutočností v hypotéze právnej normy - ustanovenia § 12 ods. 1 písm. g) ZoPZP. Je výlučne vecou poisťovateľa, v akom rozsahu sa rozhodne uplatniť si svoj nárok, avšak zo žiadneho právneho predpisu súdu sudcovské právo na zníženie nároku nevyplýva, nakoľko nejde právne o nárok na náhradu škody, ale o originálny druh právneho nároku vznikajúceho ex lege ak nastane niektorá zo skutočností v ustanovení § 12 ods. 1 ZoPZP. Predmetný nárok teda nie je nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodenému (nie je odvodený nárok od práva poškodeného) proti tomu, kto škodu spôsobil, ale ide osobitný (originálny) nárok poisťovateľa vyplývajúci z poistného vzťahu založeného poistnou zmluvnou (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/326/2009 zo dňa 22.9.2010 = R 30/2014). Primerané zníženie uplatneného nároku teda prichádza do úvahy iba vtedy, ak ho zákon výslovne pripúšťa a zároveň formuluje jednoznačné kritériá a limity pre takýto postup nevyhnutné z hľadiska preskúmateľnosti úvah vedúcich k zníženiu takejto náhrady, aby tak nedochádzalo k svojvoľnému rozhodovaniu. Zo slovného spojenia, že „poisťovateľ má proti poisníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti“ nevyplýva priestor súdu pre eventuálne zníženie legitímneho nároku žalobcu súdom, keď výška náhrady poistného plnenia je limitovaná výlučne ustanovením § 12 ods. 3 ZoPZP a keď z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/257/2009 zo dňa 14.3.2011 vyplýva, že uplatnenie práva poisťovateľa na náhradu poistného plnenia je opodstatnené a nepriečiace sa dobrým mravom aj v prípade, že poisťovateľ získal postačujúce údaje potrebné pre poskytnutie poistného plnenia (už) z oznámenia poškodeného alebo zo záznamu o vyšetrení dopravnej nehody, teda inak, a že aplikácia ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka nemôže viesť ku vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností už existujúceho práva vyplývajúceho z občianskoprávných vzťahov, nakoľko toto ustanovenie nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť a upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie iných ustanovení, keď tiež účelom § 12 zákona ZoPZP je zároveň viesť poisteného k riadnemu plneniu si jeho povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu poistenia, vrátane oznamovacej povinnosti. Treba tiež dodať, že poisteným je ako poisník, tak je aj vodič motorového vozidla zodpovedný za škodu (§ 2 písm. f/, § 4 ods. 1) na základe zavinenia, na základe ktorého má poisťovňa nárok i proti tomuto (R 32/2014 = 4 Cdo/54/2009 z 31.8.2020), a že súd nemôže skúmať súlad uplatneného nároku poisťovňou z hľadiska proporcionality, keďže jediným subjektom k prípadnému zníženiu nároku podľa § 12 je poisťovateľ (rozsudok NS SR z 11.12.2019 sp. zn. 4 Obdo/84/2018 = R 64/2020).

14. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd vychádzajúc z prezumpcie ústavnosti zákonnej úpravy resp. ústavne komfortného výkladu zákona v označených rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít, rozhodol podľa zásady právnej istoty tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).